



# Miljøkonsekvensrapport til § 16a

## Fredtoft

### Stenskrovej 50, 6070 Christiansfeld

Ansøgning om udvidelse i eksisterende staldanlæg

Skema 234927 i Husdyrgodkendelse.dk

Indsendt 25. maj 2022



## Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)

Ansøger og ejer	Henrik Petersen, Stenskrovej 50, 6070 Christiansfeld. Mobil: 61384800, Mail: fredtoft@mail.com
Husdyrbrugets adresse	Stenskrovej 50, 6070 Christiansfeld.
CVR-nummer	19602176
CHR-nummer	53022
Kommune	Kolding
Ejendomsnummer	6210258574
Matrikel-nr.	1 - Bojskov, Tyrstrup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Kongstedgård, Kongstedvej 14
Andre ejendomme ejet af ansøger	Bjering Kirkevej, Østerskovvej 8 G(gyllebeholder)
Biaktiviteter	Nej
	234927
Konsulent	Louise H. Riemann, cand. scient. landskabsforvaltning Tlf.: 73642915 og e-mail: lhr@lhn.dk Miljø- og naturrådgiver hos: LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev CVR-nr. 16342718 (Kompetent ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten)
Ansøgning indsendt første gang	25. maj 2022

## Forord/Læsevejledning

Denne rapport er en miljøkonsekvensrapport/ansøgning om miljøgodkendelse efter § 16a. Rapporten beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Stenskrøvej 50, 6070 Christiansfeld.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved ejendommens produktion og den ansøgte ændring i dyreholdet. Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte samt under hvert afsnit en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen<sup>1</sup> og er opbygget ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Til miljøkonsekvensrapport er der indsendt bilag med oversigtskort over ejendommen, staldtegninger/skitser med opgørelse af produktionsarealer og en fuldmagt fra ansøger. Endvidere genereres der en pdf af ansøgningskema 234927.

---

<sup>1</sup> Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 718 af 08/07/2019

## Indhold

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)	2
1 Indledning	6
2 Ikke teknisk resumé	6
3 Husdyrbruget og det ansøgte	7
3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, E1a, F1b)	8
3.1.1 Stald- og opbevaring	10
3.1.2 Dyrehold	12
3.1.3 Produktionsarealer	12
3.1.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	14
3.1.5 Drift af anlægget	15
3.2 Bygningmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, E1c)	16
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug (A5, B3, E1c)	16
3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, C1c, F1a)	16
3.4.1 Generelle afstandskrav (B4)	19
3.4.2 Bygningmæssige ændringer i forhold til landskab (B2, E1a)	20
3.4.3 Bilag IV arter (B5, D1c)	20
3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b, D1c)	21
3.5.1 Naturpunkter (B5, E1b)	22
3.6 Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c, F4)	25
3.6.1 Kumulation til naboer (B6, E1b)	26
3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, E1c, F2, F3, F4)	26
3.7.1 Støj (B7, E1b, F5c)	26
3.7.2 Støv (B7, E1b)	29
3.7.3 Lys (B7, E1b, F4c)	29
3.7.4 Emission af vibrationer fra ejendommen (F5c)	29
3.7.5 Varmeemission (F5c)	30
3.7.6 Strålingsemission (F5c)	30
3.7.7 Skadedyr (B7)	30
3.7.8 Transporter (B7)	30
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c, F1c, F1d, F5f)	32
3.8.1 Døde dyr (B8, F1d)	33
3.8.2 Affald (B8, F1d)	33
3.8.3 Olie- og kemikalier (B7, B8, F1c, F1d)	35

3.8.4	Råvare (B7, F1c).....	36
3.8.5	Energiforbrug (B8, F1c).....	36
3.8.6	Vandforbrug (B8, F1c) .....	38
3.8.7	Spildevand og restvand (B7).....	39
3.8.8	Indvirkning på Klima og sårbarhed overfor klimaændringer (F5f) .....	39
3.9	Forurenings- og gene begrænsende tiltag (B7, E1c, F5) .....	39
3.10	BAT-ammoniakemission (B9, C2, E1c).....	41
3.11	Grænseoverskridende virkninger (B10, F5).....	42
3.12	Påvirkning af jordarealer og jordbund (E1c, F4).....	42
3.13	Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4) .....	42
3.14	Alternative løsninger (F2).....	42
3.15	Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 8 nr. 5 .....	43
3.16	Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 8 nr. 8.....	43
3.17	Oplysninger om konsulenten (jf. § 4 stk. 8 nr. 8) .....	43
3.18	Metode (F6).....	44
3.19	Referenceliste (F10) .....	44
4	Konklusion .....	44
5	Bilag .....	46
5.1	Situationsplan.....	46
5.2	Afløbsplan – plansiloanlæg .....	46
5.3	Afløbsplan – tagvand til vandløb.....	46
5.4	Afløbsplan - Gylleledninger .....	46
5.5	Skitse med produktionsarealer A. Kostald og J. Ny kostald .....	46
5.6	Skitse med produktionsarealer B. Ungdyrsstald .....	46
5.7	Skitse med produktionsarealer E. Kalvestald .....	46
5.8	Overslag opbevaringskapacitet .....	46
5.9	Beredskabsplan .....	46
5.10	Fuldmagt.....	46

## 1 Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport/ansøgning om miljøgodkendelse beskriver og vurderer en udvidelse på ejendommen Stenskrovej 50, 6070 Christiansfeld. Ejendommen er ejet af Henrik Fredtoft Petersen, Stenskrovej 50, 6070 Christiansfeld, som ligeledes er ansøger på denne ansøgning.

Ejendommen er beliggende i landzone, ca. 2,2 km syd for Christiansfeld og ca. 3,5 km vest for Fjelstrup, i Kolding Kommune.

Ansøgningen om miljøgodkendelse indsendes for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til køer og kvier efter de nye regler. Der sker ingen fysiske ændringer på ejendommen.

Godkendelsen anses nødvendig for ejendommens drift, idet det er nødvendigt at optimere ejendommens indtjening, for at kunne overleve i branchen. Fri produktion på staldenes produktionsarealer vil gøre det nemmere at udnytte staldanlæggene optimalt og vil være med til at fremtidssikre bedriften.

Beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1,2 og 3 naturen samt BAT og lugt er overholdt.

Denne rapport er opdelt i fem kapitler, der ses i indholdsfortegnelsen.

## 2 Ikke teknisk resumé

Der søges om miljøgodkendelse efter § 16a i Lov om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug for ejendommen Stenskrovej 50, 6070 Christiansfeld, da ammoniakemissionen fra ejendommen er over 3500 kg NH<sub>3</sub>-N/år.

Landbruget har en miljøgodkendelse fra maj 2016 hvor ejendommen blev godkendt til 220 årskøer (9500 kg EMK mælk), 10 småkalve (0-1 mdr.), 40 småkalve (1-6 mdr.), 100 producerede tyrekalve (40-55 kg), 120 opdræt (6-20,5 mdr.) og 30 kælvkvier (20,5-24 mdr.) svarende til 375,51 DE på daværende tidspunkt.

Der blev også givet godkendelse til følgende:

- Én forlængelse af den eksisterende stald (ca. 29 m x 70 m, realiseret ca. 29 m x 62 m)
- Ét et nyt plansiloanlæg på ca. 1000 m<sup>2</sup>.

Ansøgningen om miljøgodkendelse indsendes for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til køer og kvier efter de nye regler.

Ansøgningen er indsendt med skemanummer: 234927

Produktionsarealet i **A. Kostald** er på hhv. ca. 895 m<sup>2</sup> i sengestald med spalter og ca. 215 m<sup>2</sup> på dybstrøelse. Der søges til hhv. flexgruppen "Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller

ringkanal), og "Alle kvæg; dybstrøelse", så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor disse dyregrupper på hhv. spalter og i dybstrøelse. Der sker ingen ændringer i denne stald.

I **B. Ungdyrstald** er der et eksisterende produktionsareal på ca. 455 m<sup>2</sup> på dybstrøelse. Der søges til staldsystemet "Alle kvæg; dybstrøelse". Der sker ingen ændringer i produktionsarealet.

I **E. Kalvestald** er der et eksisterende produktionsareal på ca. 345 m med dybstrøelse. Der søges til staldsystemerne "Alle kvæg; Dybstrøelse". Der sker ingen ændringer i produktionsarealet.

I **J. Ny kostald** er der et produktionsareal på hhv. ca. 995 m<sup>2</sup> i sengestald med spalter og ca. 445 m<sup>2</sup> på dybstrøelse. Der søges til hhv. flexgruppen "Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal), og "Alle kvæg; dybstrøelse", så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor disse dyregrupper på hhv. spalter og i dybstrøelse. Der sker ingen ændringer i denne stald.

Den samlede ammoniakemission stiger derfor fra 2001,4 kg NH<sub>3</sub>-N/år i 8-års drift til 3529,4 nudrift og ansøgt drift. For at gøre ejendommen så fleksibel som muligt, søges der til flexgruppen "Alle Kvæg" i alle staldanlæg).

Ejendommen overholder alle afstandskrav i § 6 og § 8 i husdyrloven. Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger og det vurderes derfor, at udvidelsen ikke vil være til gene for de omkring liggende ejendommen samt naturen i området.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Ejendommen overholder også alle krav ift. implementering af de bedste teknikker i staldanlæg, håndtering af gylle, affald, skadedyrsbekæmpelse mm.

Det er desuden ansøgers samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder alle beskyttelsesniveauer for ammoniak og lugt.
- Anvendelse af de bedste teknikker
- Ikke påvirker Natura 2000 væsentligt
- Ikke vil have indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller rødlistet
- Ikke vil have væsentligt virkning på de landskabelige værdier.

### 3 Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak, lugt, støj, rystelser, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

### 3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, E1a, F1b)

Ejendommen er beliggende i landzone, ca. 2,2 km syd for Christiansfeld (nærmeste byzone) og ca. 3,5 km vest for Fjelstrup, i Kolding Kommune. Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Bojskovvej 1. Afstanden vurderes til ca. 20 meter fra eksisterende kalvestald.

Til ejendommen hører i dag en kostald (A), en ungdyrsstald (B), en foderlade (C), værksted/garage (D), en kalvestald (E), en kornlade (F), en halmlade/maskinhus (G), et stuehus (H), en aftægtsbolig (I) og tilbygningen fra 2016 som kaldes Ny kostald (J.). For placering og beskrivelse af bygningerne jf. vedhæftede skema med bygningsbeskrivelse samt situationsplan. Bogstaverne i parentes bruges i skemaet med bygningsbeskrivelse. Derudover er der 4 gyllebeholdere tilknyttet ejendommen på hhv. 1200 m<sup>3</sup> (Stenskrovej 50), 2800 m<sup>3</sup> (Bjernerig Kirkevej), 1220 m<sup>3</sup> (Østerskovvej 8 G (Kongstedvej 12)) og 3000 m<sup>3</sup> (Kongstedvej 14) samt en beholder på 90 m<sup>3</sup> for plansilo og vaskeplads (Stenskrovej 50) hvorfra det opsamlede vand kan sprinkles ud på de omkring liggende marker.

A. Kostald er indrettet på følgende måde: mod nord er der 3 dybstrøelsesbokse der bruges til kvier + en plads til de helt små kalve. Derudover er der et spalteareal med 26 senge til kvier. På modsatte side af foderbordet er der i det sydlige hjørne mod øst en malkestald (2x8 pladser). Derudover er der ca. 102 sengepladser til køer. I J. Ny kostald er der mod nord etableret 6 dybstrøelsesbokse med samme staldsystem som de eksisterende bokse - dybstrøelse og kort fast ædeplads. På modsatte side af fodrebordet er der etableret ca. 85 sengepladser til køer. Staldsystemet er med spalter og bagskyld ligesom i A. Kostald.

Kalvestalden er en gammel kostald der i dag bruges til småkalve. Der er en ventilator i denne stald. Stalden er indrettet med dybstrøelsesbokse. Stalden friholdes så vidt muligt for dyr i sommermånedene.

Ungdyrsstalden er i forbindelse med en velfærdsudvidelse udvidet i 2014. Stalden er en dybstrøelsesstald med lang ædeplads og spalter. Stalden bruges til goldkøer og kælvkvier. Der er mulighed for at lave enkelt kælvningsbokse efter behov (fleksibel løsning).

N. plansilo/vaskeplads er placeret vest for foderladen. Der er 2 plansiloer på hhv. ca. 8,5 m x 42 m og ca. 10 m x 53,5 m i alt ca. 900 m<sup>2</sup>. Pladsen er afløbsmæssigt forbundet med en vaskeplads og vaskeplads + plansiloanlæg udgør tilsammen ca. 1200 m<sup>2</sup>. O. Plansilo (1000 m<sup>2</sup>) er etableret syd for dette.

Plansiloanlæggene er opført efter DS og der følges byggeblade for både tæthed og holdbarhed. Derudover er der etableret afløbsbrønde, hvor saftafløb og overfladevand skal opsamles og ledes til beholder på 90 m<sup>3</sup> hvorfra overfladevand mm. sprinkles til de omkring liggende marker.

Til opbevaring af gylle hører der 4 gyllebeholdere til ejendommen på hhv. 1200 m<sup>3</sup> (Stenskrovej 50) og 2800 m<sup>3</sup> (Bjernerig Kirkevej), 1220 m<sup>3</sup> (Østerskovvej 8 G (Kongstedvej 12)) og 3000 m<sup>3</sup> (Kongstedvej 14). Derudover er der kapacitet til ca. 600 m<sup>3</sup> i den eksisterende kostald samt ca. 150 m<sup>3</sup> under spalterne i ungdyrsstalden (goldkøer) samt ca. 600 m<sup>3</sup> under Ny kostald. Dvs. at der i alt er en kapacitet på ca. 9660 m<sup>3</sup>. Derudover råder ejendommen over en beholder på 90 m<sup>3</sup> som bruges til opsamling af vandt fra plansilo og vaskeplads. Det opsamlede vand sprinkles ud på de omkring liggende marker. Ved behov kan vandet også pumpes til gyllebeholder.



Dybstrøelsen fra de små kalve og syge- og kælvningsbokse smides i gyllebeholderen hvis der ikke er mulighed for at køre det direkte ud i marken og pløje det ned. Markstak bruges kun i særlige tilfælde, men ved udbringning kan der være behov for at ligge dybstrøelsen i midlertidige markstakke.

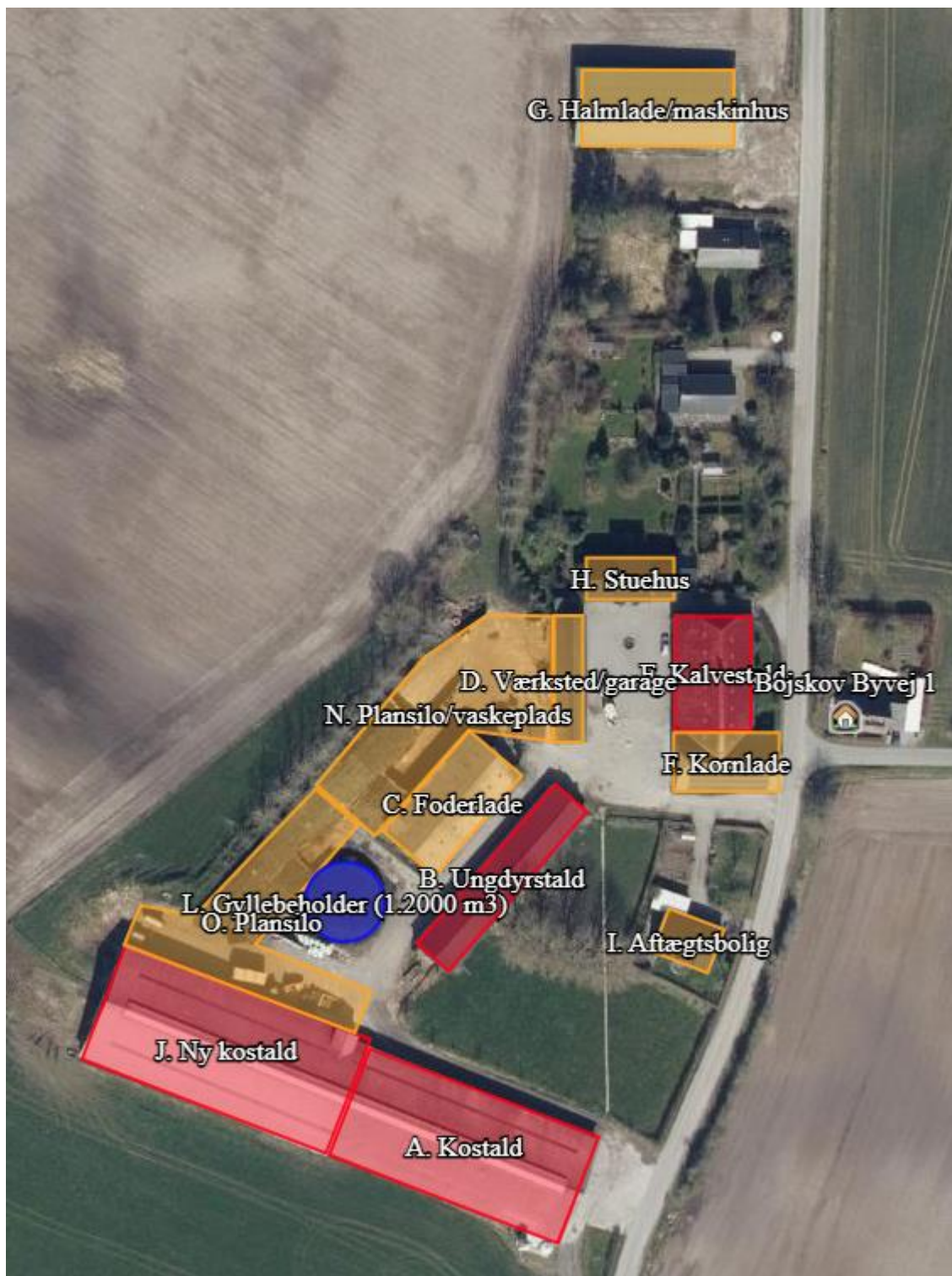
En del af ejendommen skærmes mod vest af et levende hegn. Der er ligeledes et levende hegn langs vejen.

Projektet er generelt vurderet og projekteret ud fra anvendelse af bedst tilgængelig teknik, både indenfor staldindretning, ressourceforbrug, opbevaring af husdyrgødning og foder, samt udbringning af husdyrgødning.

I området ligger der et par mindre ejendomme uden husdyrproduktion og der er generelt godt naboskab. Ansøger anser godt landmandskab for en del af et godt forhold til naboer og omkringboende i byen. Der vises hensyn og der tilstræbes at transporter med dyr, foder og husdyrgødning ikke foretages på helligdage.

### 3.1.1 Stald- og opbevaring

Placering af det eksisterende staldanlæg, opbevaringsanlæg og øvrige bygninger fremgår af situationsplanen i Bilag 5.1 og figur 1 og den tilhørende tabel 1.



Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg. Kort fra husdyrgodkendelse.dk.

Tabel 1: Oversigt over bygninger og opbevaringsanlæg:

Bygnings nr.	Bygning	Opførelses år/til eller ombygning	Dimensioner	Bygningsmaterialer/facader	Anvendelse/bemærkning
A.	Kostald	2002	27 x 58 m = 1.566 m <sup>2</sup> jf. BBR	Facader: gule sten Gavle: grønne stålplader Sider: grøn vindnet Tagplader: grå eternit	
B.	Ungdyrstald	1975. Renoveret og tilbygget 2014	10 x 50 m = 500 m <sup>2</sup>	Facader: gul pudset Gavle: sorte stålplader Sider: sort vindnet Tagplader: sort ståltag	
C.	Foderlade	1981	18 x 27 m = 486 m <sup>2</sup>	Facade: grønne stålplader Tag: grå eternit	Betongulv
D.	Værksted/garage	1850/1950	203 m <sup>2</sup> Jf. BBR	Facader: gul pudset Tagplader: sort ståltag	
E.	Kalvestald	1928. Renoveret 2006	18 x 27 m = 486 m <sup>2</sup>	Facader: gule sten Tagplader: sort eternit	
F.	Kornlade	1928	14 x 25 m = 350 m <sup>2</sup>	Facade: gul pudset Tag: grøn ståltag med sol-celler mod syd	Valser og kværn af foder
G.	Halmlade/maskinhus	1995	18 x 36 m = 648 m <sup>2</sup>	Facade: brune stålplader Tag: grønne stålplader	Sandbund
H.	Stuehus	1855	205 m <sup>2</sup> bebygget jf. BBR	Facader: gule sten Tagplader: sort	Beboelse
I.	Aftægtsbolig	1950	139 m <sup>2</sup> bebygget jf. BBR		Beboelse
J.	Ny stald	2016	29 x 75 m = 2.175 m <sup>2</sup>	Facader: gule sten Gavle: grønne stålplader Sider: grøn vindnet Tagplader: grå eternit	
L.	Gyllebeholder (1200 m <sup>3</sup> )	1993	1.200 m <sup>3</sup>	Elementer ca. 3 meter over jord.	Grå elementer/ Muleby
M.	Vaskevandsbeholder	1976	90 m <sup>3</sup>	Elementer ca. 3 meter over jord.	Til vaskevand fra plansilo og vaskeplads
N.	Plansilo/vaskeplads	2002	1.200 m <sup>2</sup>	Støbt plads med afløb til beholder hvorfra ensilagevandet kan udspinkles eller ledes til gyllebeholderen	Ca. 2.000 m <sup>3</sup> ensilage
O.	Plansilo		1.800 m <sup>2</sup>	Støbt plads med afløb til beholder hvorfra ensilagevandet kan udspinkles eller ledes til gyllebeholderen	Ca. 2000 m <sup>3</sup> ensilage

Taghældninger på mellem 20 og 45 grader.

### 3.1.2 Dyrehold

Landbruget har en miljøgodkendelse fra maj 2016 hvor ejendommen blev godkendt til 220 årskøer (9500 kg EMK mælk), 10 småkalve (0-1 mdr.), 40 småkalve (1-6 mdr.), 100 producerede tyrekalve (40-55 kg), 120 opdræt (6-20,5 mdr.) og 30 kælvekvier (20,5-24 mdr.) svarende til 375,51 DE på daværende tidspunkt.

Fremadrettet forventer ansøger, at der kommer til at være ca. 250 køer, 76 kvier (6-14 mdr.), 10 kvier (25-26 mdr.) + 60 småkalve (0-6 mdr.) på ejendommen. Kvierne fra ca. 14-25 mdr. sendes til Kongstedgård. Ansøger ønsker dog at holde alle muligheder for ejendommen åbne og søger derfor om flexgruppen "Alle kvæg" i alle staldafsnit, hvilket modellen med produktionsarealer tillader.

### 3.1.3 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for før og efter situationen for husdyrbruget. Der skal desuden foretages beregninger for husdyrproduktionen for 8 år siden. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Produktionsarealerne i alle staldanlæg er skitseret af ansøger.

Skitserne er vedhæftet ansøgningen som bilag 5.5- 5.7

**8-års drift** tager udgangspunkt i godkendelsen fra før 2016 (- J. Ny kostald).

Areal og dyretyper fremgår af Tabel 2.

*Tabel 2: Stalde, dyretype og produktionsarealer på Stenskrovej 50 i 8-års drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk*

8 års drift						
A. Kostald	1566	Naturlig ventilation	3 m	(#527059) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	895
				(#527058) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	215
B. Ungdyrstald	500	Naturlig ventilation	3 m	(#527013) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	455
E. Kalvestald	486	Blandet ventilation	3 m	(#527012) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	345
Sum						1910

**Nudrift** tager udgangspunkt i godkendelsen fra 2016 (+ J. Ny Kostald)

Areal og dyretyper fremgår af Tabel 3.

*Tabel 3: Stalde, dyretype og produktionsarealer på Stenskrovej 50 i nudrift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk*

Nudrift						
A. Kostald	1566	Naturlig ventilation	3 m	(#525274) Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	895
				(#525272) Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	215
B. Ungdyrstald	500	Naturlig ventilation	3 m	(#525275) Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	455
E. Kalvestald	486	Blandet ventilation	3 m	(#525276) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	345
J. Ny kostald	1798	Naturlig ventilation	3 m	(#525278) Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	995
				(#525277) Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	445
Sum						3350

## Ansøgt drift

Da ansøger ønsker den størst mulige fleksibilitet på ejendommen, søges der i alle staldafsnit til flexgruppen "Alle kvæg" se tabel 4.

*Tabel 4: Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk*

### 2.1 Overblik over flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg; Dybstrøelse
Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Ansøgte produktionsarealer fremgår af Tabel 5.

*Tabel 5: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer på Stenskrovej 50 i ansøgt drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk*

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
Ansøgt drift						
A. Kostald	1566	Naturlig ventilation	3 m	(#525267) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	215
				(#525265) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	895
B. Ungdyrstald	500	Naturlig ventilation	3 m	(#525268) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	455
E. Kalvestald	486	Blandet ventilation	3 m	(#525269) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	345
J. Ny kostald	1798	Naturlig ventilation	3 m	(#525271) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	445
				(#525270) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	995
Sum						3350

### 3.1.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 6.

*Tabel 6: Opbevaringsanlæg samt gødningsandele i 8-årsdrift, nudrift og i ansøgt drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk*

### 3. Overblik over husdyrgødning

Opbevaringslagre						
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m <sup>2</sup> )	
Ansøgt drift						
L. Gyllebeholder (1.200 m <sup>3</sup> )	Flydende				277	
Nudrift						
L. Gyllebeholder (1.200 m <sup>3</sup> )	Flydende				277	
8 års drift						
L. Gyllebeholder (1.200 m <sup>3</sup> )	Flydende				277	

Gylle vil i den fremtidige drift blive opbevaret i de eksisterende gyllebeholder på hhv. 1200 m<sup>3</sup> (Stenskrovej 50), 2800 m<sup>3</sup> (Bjerning Kirkevej), 1220 m<sup>3</sup> (Østerskovvej 8 G (Kongstedvej 12)) og 3000 m<sup>3</sup> (Kongstedvej 14). Derudover er der kapacitet til ca. 600 m<sup>3</sup> i den eksisterende kostald samt ca. 150 m<sup>3</sup> under spalterne i ungdyrstalden (goldkøer) samt ca. 600 m<sup>3</sup> under Ny kostald. Dvs. at der i alt er en kapacitet på ca. 9660 m<sup>3</sup>. Derudover er der en beholder på 90 m<sup>3</sup> (Stenskrovej 50) hvorfra det opsamlede vand fra plansiloer og vaskeplads kan sprinkles ud på de omkring liggende marker.

Da ansøger ikke ved helt præcist hvor mange dyr der kommer til at være på ejendommen samt hvordan fordelingen bliver mellem dyr på gyllesystem og dybstrøelse kan det være svært at regne på kapaciteten.

Men hvis der tages udgangspunkt i 250 køer, 76 kvier (6-14 mdr.), 10 kvier (25-26 mdr.) + 60 småkalve (0-6 mdr.) bliver der en normproduktionen på ca. 7698 t jf. bilag 5.4. Til normproduktionen lægges ca. 1000 m<sup>3</sup> vand fra plansiloanlægget, da der i perioder pumpes til gyllebeholderen. Det giver en samlet mængde på ca. 8698 t til opbevaring. Der er således opbevaring til ca. 13,2 mdr. og kravet om 7 måneders opbevaringskapacitet for økologer er således opfyldt.

Vandet fra plansiloer opsamles som udgangspunkt i separat beholder og sprinkles ud herfra.

Dybstrøelsen fra kvier samt ungdyrstalden udtages ca. 3-4 gange i året. Dybstrøelsen fra de små kalve og syge- og kælvningsbokse smides i gyllebeholderen hvis der ikke er mulighed for at køre det direkte ud i marken og pløje det ned. Markstak bruges kun i særlige tilfælde, men ved udbringning kan der være behov for at ligge dybstrøelsen i midlertidige markstakke. Da der er uendelig kapacitet i markstak er kravet om 7 måneders opbevaringskapacitet således også opfyldt her.

Der pumpes gylle ca. hver 14 dag. Fra kostalden foregår dette med elpumpe og fra ungdyrstalden bruges traktorpumper. Dette forventes ikke ændret ved udvidelsen. I kostalden er der installeret en gyllepumpe i en pumpebrønd der er ca. 2,5 meter dyb og med låg over. Denne er placeret langt fra vejen, for at forebygge evt. støj.

Gyllen bringes ud af maskinstation. Gylle fra gyllebeholderne til gyllevognen foregår med læssekran. Pumper og maskiner vil altid være under opsyn, når de er i brug. Pumpeudstyr er forsynet med en anordning, der aktiveres efter et bestemt tidspunkt/kvantum for fortsat pumpeaktivitet, så spild undgås. Udbringning af gyllen foretages af maskinstation og der anvendes en 25 m<sup>3</sup> gyllevogn med læssekran.

### 3.1.5 Drift af anlægget

Henrik Petersen varetager den daglige ledelse og management. Udover Henrik Petersen er der en fast medarbejder, en fast elev og så hjælper hans far + en skoledreng et par gange om ugen. Derudover er der skoledrenge eller andre medhjælpere inde og hjælpe i sæson.

Familien og de ansatte vil blive orienteret om vilkårene i miljøgodkendelsen.

Der gøres jævnligt rent omkring siloer for at minimere lugtgener og uhygiejniske forhold.

Af hensyn til dyrevelfærden er der monteret tykke gummimadrasser i sengebåsene samt rygbørster i gangarealet.

Der malkes i malkestald to gange dagligt hhv. 5.00-8.00 og 15.00-18.00

Omkring 9.00-10.00 skrubes ned fra senge og strøes. Der strøs igen om eftermiddagen. Dette gøres med håndkraft eller strømaskine. Og halm til dybstrøelsesarealerne strøs også ca. i dette tidsrum.

Der pumpes gylle ca. hver 14 dag. Fra kostalden foregår dette med elpumpe og fra ungdyrstalden bruges traktorpumper. Dette forventes ikke ændret ved udvidelsen. I kostalden er der installeret en gyllepumpe i en pumpebrønd der er ca. 2,5 meter dyb og med låg over. Denne er placeret langt fra vejen, for at forebygge evt. støj. Alle gyllepumpninger foregår indenfor normal arbejdstid.

Mælken afhentes pt. hver anden dag og tankbilen kommer typisk mellem 8.00-9.00. Det er mejeriet der bestemmer afhentningstidspunkt og om det er hver eller hver anden dag og ansøger har ingen indflydelse på dette og det kan ændre sig løbende.

Dybstrøelsen fra kvier samt ungdyrstalden udtages ca. 2-3 gange i året. Dybstrøelsen fra de små kalve og syge- og kælvningsbokse smides i gyllebeholderen hvis der ikke er mulighed for at køre det direkte ud i marken og pløje det ned.

Med hensyn til støj omkring fodring vil foderet så vidt muligt blive samlet i foderlade og i plansilo anlægget. Der blandes foder 1 gang dagligt (typisk formiddag eller eftermiddag). Traktor og mixervogn er placeret bag bygningerne for at begrænse støj. Derudover vales der korn ca. 1,5 time dagligt (formiddag). Valsen er placeret indendørs og der er minimal støj fra denne.

Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- Driftsleder står for daglig drift.
- Bedriftens ansatte uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens årsrapport registreres forbrug af energi, vand, foder mv.
- Energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Affald håndteres i henhold til gældende regler og bortskaffes så vidt muligt til kommunens genbrugsstation.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor forbrug af husdyrgødning kan dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

### **3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, E1c)**

Ansøger ønsker at udnytte pladsen i de eksisterende rammer optimalt og muligheden for at flekse mellem de forskellige dyregrupper ift. hvad der findes bedst økonomisk.

### **3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug (A5, B3, E1c)**

Der er ingen produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug udover at kvier fra ca. 14-25 mdr. flyttes til Kongstedgård.

### **3.4 Husdyrbruget og det ansørgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, C1c, F1a)**



## Planforhold, landskab og naturarv

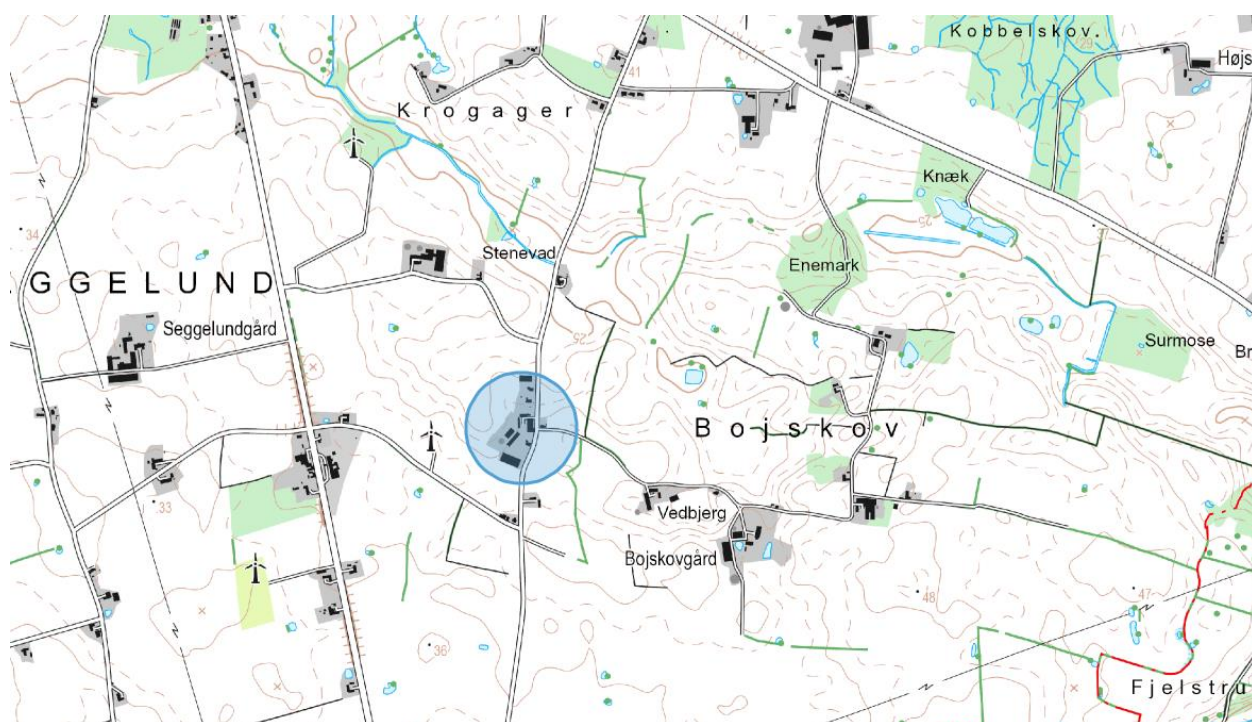
Selve ejendommen ligger i landzone i det åbne land udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder jf. figur 4. Landskabet omkring bedriften er præget af landbrugsdrift med en del læhegn og spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden.

Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Bojskovvej 1. Afstanden vurderes til ca. 20 meter fra eksisterende kalvestald. Nærmest samlede bebyggelse er beliggende i Skovbølling ca. 2.000 m (Irisvej 5) og nærmeste byzone er i Christiansfeld ca. 2.200 m nord for ejendommen.

Landskabet omkring bedriften er præget af landbrugsdrift med en del læhegn.

Området omkring Stenskovvej 50 er kuperet hvor højdekurven svinger fra ca. 25-48 jf. figur 2.

Ejendommens arealer afvander til mindre vandløb og Kokærbæk og Surmosebæk der er en del af Taps Å systemet. Størstedelen af arealerne afvander til Lillebælt. Denne recipient er udpeget som Internationalt Naturbeskyttelsesområde.



Figur 2: Kort fra arealinfo.dk

Bygningerne fremstår med gule mursten eller pudsede gulmalede facader og alle med sorte tage. Bygningernes højde ligger mellem 6 og 10 meter og med taghældninger på mellem 20-45 grader.

Der er tre driftsmæssige tilkørsler fra Stenskovvej. En ved kostalden som bruges ved afhentning af mælk mm, ved gylleudbringning og kørsel med ensilage. Derudover er der en der bruges til privat kørsel samt kørsel til kalvestalden og ungdyrstalden samt foderladen. Så vidt muligt bruges de interne transportveje. Derudover er der en indkørsel til halmlade/maskinhuset nord for ejendommen.

En del af ejendommen skærmes mod vest af et levende hegn. Der er ligeledes et levende hegn langs vejen.

Pga. det kuperede terræn og beplantningen ved anlægget, er det ansøgers vurdering at ejendommen ikke fremstår særlig synligt i landskabet.

De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder ligger ca. 4500 m nord øst for ejendommen. Arealet er udpeget som Natura 2000-område nr. 112 Lillebælt består af består af habitatområde H96, ramsarområde R15 og fuglebeskyttelsesområde F47

I området ligger der et par mindre ejendomme uden husdyrproduktion, et par ejendomme med husdyrproduktion samt landsbyen Skovbølling ca. 2.000 m mod syd med huse uden landbrugspligt og Christiansfeld ca. 2.200 m nord for ejendommen med nærmeste byzone. Der er generelt et godt naboskab. Ansøger anser godt landmandskab for en del af et godt forhold til naboer og omkringboende i byen. Der vises hensyn og der tilstræbes at transporter med dyr, foder og husdyrgødning ikke foretages på helligdage.

I nedenstående figur 3 ses placeringer af fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger i området omkring ejendommen. Der er ingen fortidsminder i nærheden af ejendommen, men der er beskyttede sten- og jorddiger i markskellet mod nord.



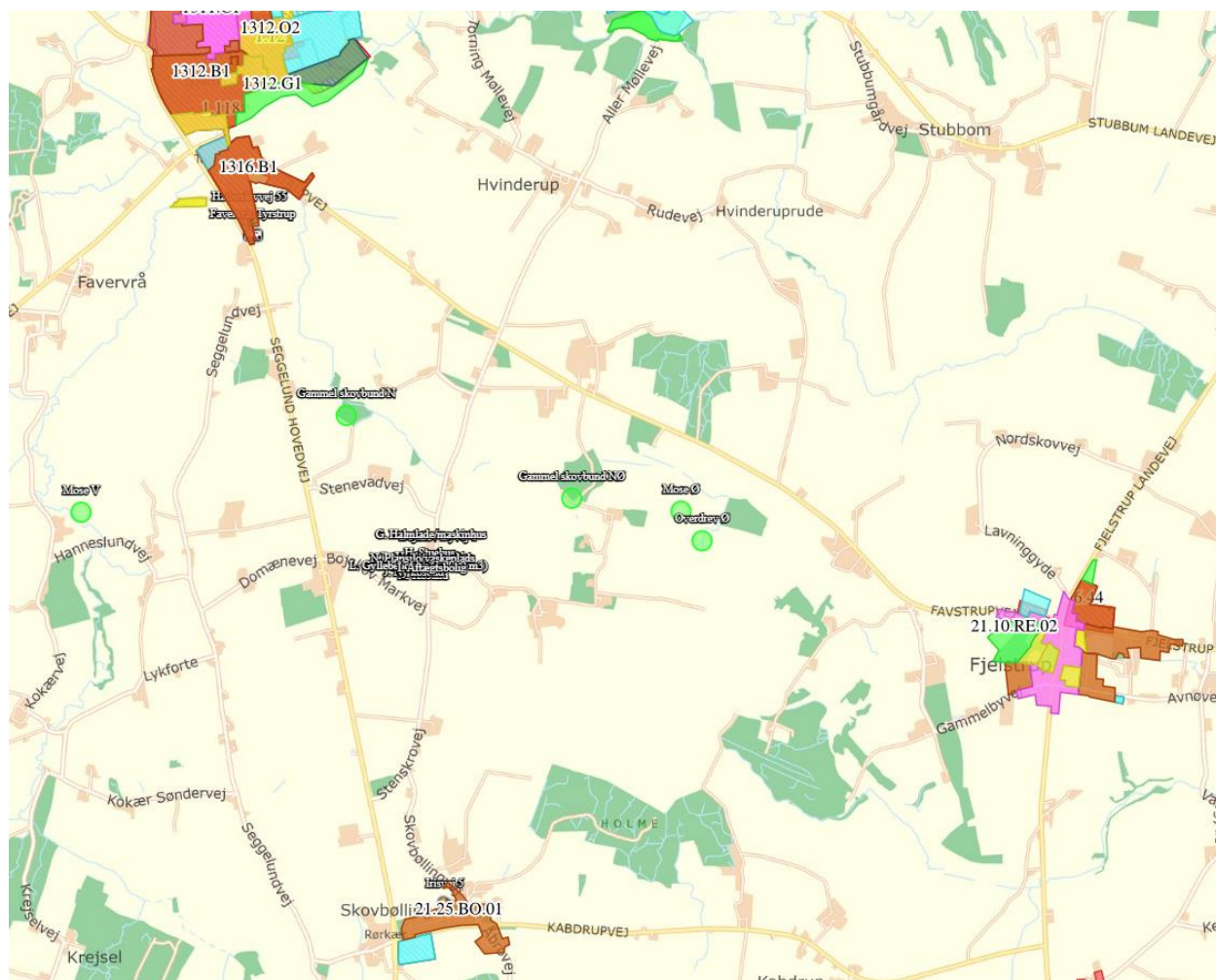
Figur 3: Placering af fredede (rød) og ikke-fredede (blå) fortidsminder i nærheden af husdyrbruget på Ribe Landevej 12. Kilde: <http://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/>

### 3.4.1 Generelle afstandskrav (B4)

Ejendommen ligger i landzone i det åbne land udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder jf. figur 4. Landskabet omkring bedriften er præget af landbrugsdrift med en del læhegn og spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden.

Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Bojskovvej 1. Afstanden vurderes til ca. 20 meter fra eksisterende kalvestald. Nærmest samlede bebyggelse er beliggende i Skovbølling ca. 2.000 m (Irisvej 5) og nærmeste byzone er i Christiansfeld ca. 2.200 m nord for ejendommen.

Alle afstandskrav er overholdt.



Figur 4: Kort fra Husdyrgodkendelse.dk

Tabel 7: Afstandskrav til kommune-, lokalplaner og nabobeboelse § 6 og 8 i husdyrloven (skema fra miljøgodkendelsen fra 2016):

Nærmeste afstand til	Beskrivelse	Afstand	Afstandskrav
Nabobeboelse	Bojskov Byvej 1 til eksisterende kalvestald	20 m	50 m
	Bojskov Byvej 1 til nyanlæg	130 m	50 m
Byzone	Christiansfeld	~ 2,3 km	50 m
Sommerhusområde		> 2.000 m	50 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Bojskov Vandværk	125 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg		> 2.000 m	50 m
Vandløb (herunder dræn)	Vandløb	600 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej		80 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed		> 2.000 m	25 m
Beboelse på samme ejendom		70 m	15 m
Naboskel		80 m	30 m

### 3.4.2 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab (B2, E1a)

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer. I miljøgodkendelsen fra 2016 fremgår det, at Husdyrbruget er beliggende i område til jordbrugsformål og at ejendommen er beliggende uden for beskyttelseslinjer (skovbyggelinje, kirkebyggelinje, åbeskyttelseslinje, kyst-nærhedszone). Der er ikke registreret beskyttede jorddiger i nærheden af anlæggene og ejendommen er beliggende uden for områder udpeget som bevaringsværdig landskab, skovrejsning, lavbundsarealer, økologiske forbindelseslinjer mv.

Kolding kommune skriver i deres vurdering følgende ” I områder udlagt til jordbrugsmæssig anvendelse skal anvendelsen hovedsagelig være jordbrugserhverv, dvs. landbrug, skovbrug og gartneri. Varetagelsen af andre samfundsmæssige interesser kan medføre, at ovennævnte hensyn må nedprioriteres. Alle bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, m.v. er overholdt. Kolding Kommune vurderer, at indretning og beliggenhed af bedriftens staldanlæg mv. er miljømæssig forsvarlig.

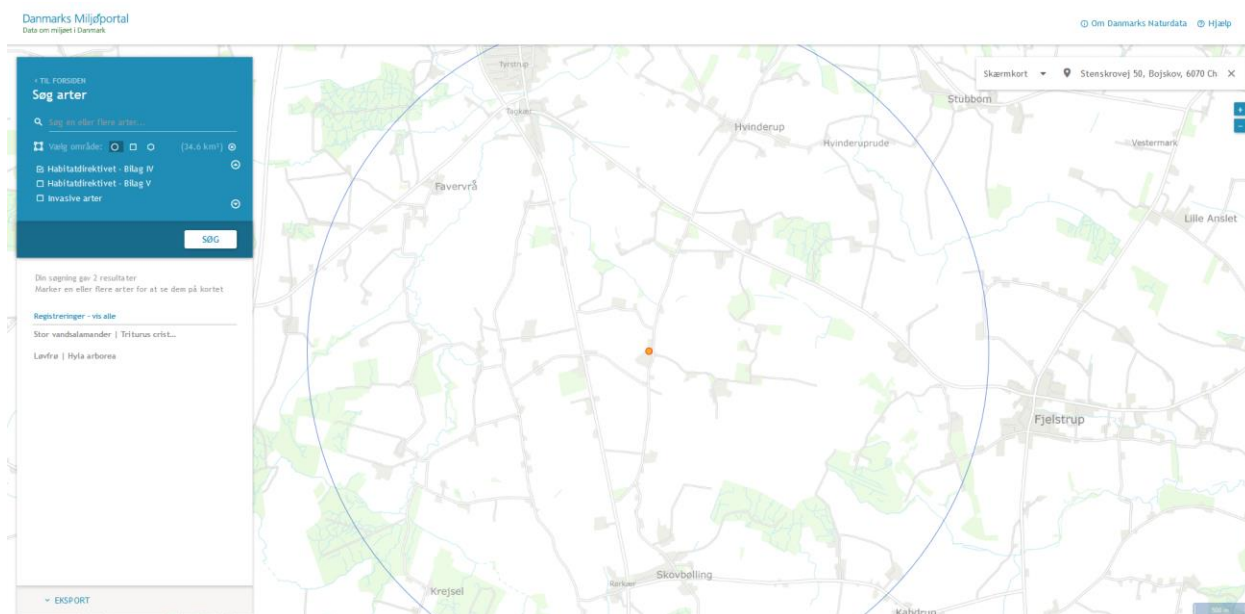
Da der ikke sker nogle fysiske ændringer på ejendommen, vurderes det at ovenstående stadig er gældende.

### 3.4.3 Bilag IV arter (B5, D1c)

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Kolding og Haderslev Kommune har i andre miljøgodkendelser for landbrug i nærheden lavet en vurdering af forekomsten af bilag IV arter i området. Herud af fremgår det, at Kommunerne har registreret flere paddearter, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden, så det vurderes at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Der er indhentet data af bilag IV arter fra Miljøportalen (jf. figur 5).



Figur 5: Registrering af Bilag IV-arter i området fra Danmarks miljøportal. Kort: <http://naturdata.miljoportal.dk>

Jf. ovenstående figur 5, så er der fundet Stor vandsalamander og Løvfrø indenfor den blå cirkel. Dette betyder dog ikke, at der ikke er andre bilag IV arter i nærheden af ejendommen, da det må formodes, at området kan være potentielt levested for bilag IV arter.

Det vurderes dog fortsat, at produktionen på ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes som udgangspunkt ikke gamle bygninger og der fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

### 3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b, D1c)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gultype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Tabel 8: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og total fra husdyrbruget. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

### Ansøgning (234927) | Stalde og produktioner ?

Tegn og navngiv staldafsnit på kortet. Klik herefter på Listevisning for at oprette produktionsarealer med staldsystem og dyretype samt evt. miljøteknologi. Resultater af ammoniakberegninger kan ses under fanen "Resultater".

Kort	Listevisning	<b>Resultater</b>	Kort i fuld skærm
------	--------------	-------------------	-------------------

#### Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

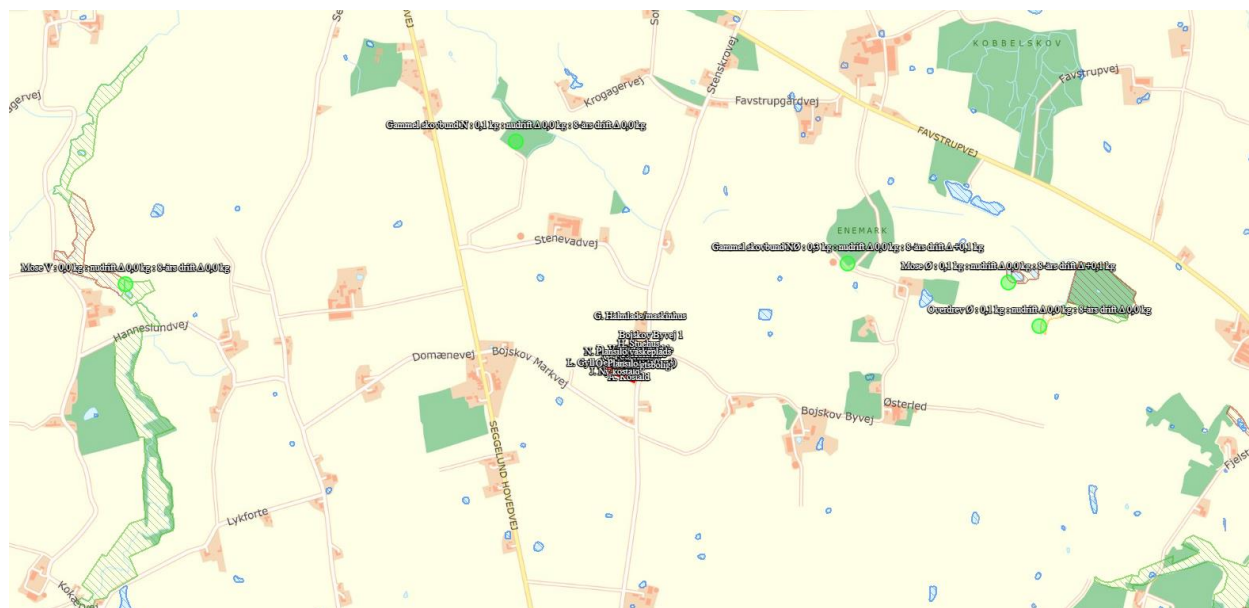
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH <sub>3</sub> -N/år)
Ansøgt drift	3418,8	110,6	3529,4
Nudrift	3418,8	110,6	3529,4
8 års-drift	1890,8	110,6	2001,4

### 3.5.1 Naturpunkter (B5, E1b)

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttet af europæisk lovgivning (Natura2000 områder) eller efter dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen klarificer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af dennes § 26-29

Naturområderne i nærheden af husdyrbruget fremgår af figur 6 og beregningerne af ammoniak til disse fremgår af tabel 9. Husdyrbruget overholder kravene til ammoniakdeposition til naturområderne i nærheden. Dette beskrives nedenfor:




Figur 6: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder hvortil der er foretaget beregninger. Kort: Husdyrgodkendelse.dk

**Tabel 9: Ammoniakdeposition (kg N/ha/år) ved naturområder i nærheden af husdyrbruget. Af tabellen fremgår både total deposition og merdeposition til nudriften og 8-års driften. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk**

## Ansøgning (234927) | Naturområder

For at der kan beregnes deposition af ammoniak, skal naturpunkter angives på kortet. På "Liste- og resultatvisning" vises det samlede resultat af ammoniakberegningerne, samt en oversigt over mer- og totaldeposition i alle naturpunkter der er angivet.

Kort **Liste- og resultatvisning**  Kort i fuld skærm

### Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **3529,4** (kg NH<sub>3</sub>-N/år)      Meremission (8 års-drift): **1528,0** (kg NH<sub>3</sub>-N/år)      Meremission (nudrift): **0,0** (kg NH<sub>3</sub>-N/år)

### Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Sø SV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,6	0,0	1,1	▼
Habitat natur Ørby	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Habitat natur Kobbersted	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev V	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev S	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Mose Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,0	0,1	▼
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Gammel skovbund N	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
Gammel skovbund NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,3	▼

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

### Kategori 1 natur

Nærmeste Kategori 1 natur: er Habitat natur syd for Kobbersted ca.4.600 m nord øst for ejendommen. Beregningen viser en mer- og totaldepositionen på 0,0 kg N/ha/år.

### Kategori 2 natur

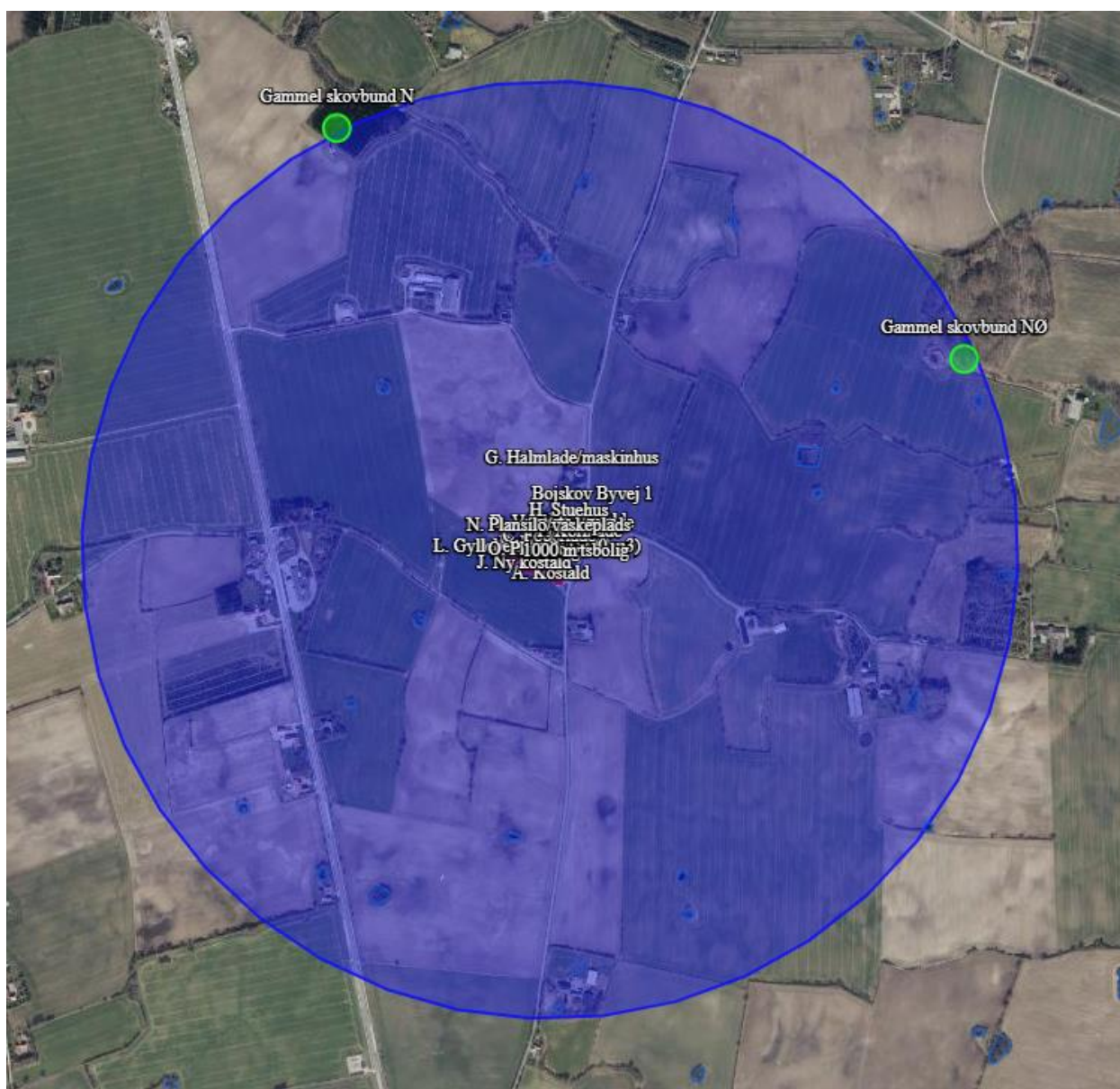
Nærmeste kategori 2 naturområder er et overdrev placeret nord for Haderslev ca. 4.600 m fra ejendommen. Mer- og totaldepositionen af ammoniak til dette punkt er 0,0 kg N/ha/år, og kravet på max 1 kg N/ha/år er dermed overholdt.

### Kategori 3 natur

Det nærmeste kategori 3 naturområde er Potentiel ammoniakfølsom skov placeret hhv. ca. 900 nord øst og ca. 1000 m nord for ejendommen. Beregningerne viser en merdeposition på hhv. 0,1 og 0,0 kg N/ha/år og en totaldepositionen på hhv. 0,3 og 0,1 N kg/ha/år og kravet om en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år er dermed overholdt.

### Andet beskyttet natur

Der ligger flere naturlokaliteter beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 inden for 1.000 meter fra ejendommens anlæg jf. figur 7. Det drejer sig om ca. 20 mindre søer.



Figur 7: Kortet viser de beskyttede naturarealer indenfor en radius af 1000 m (blå cirkel) fra Stenskrovej 50. Kort fra Husdyrgodkendelse.dk.



Der er lavet en beregning til den nærmeste sø, der ligger ca. 240 m syd vest for ejendommen. Der er en merdeposition på 0,6 kg N/ha/år denne ift. 8 års-drift. Da søer som naturtype ikke vurderes som særligt næringsfølsom, og da ammoniakdepositionen fra bedriften ved nærmeste §3 sø ikke overstiger beskyttelsesniveauet for kategori 3 naturområder, som vurderes at være mere næringsfølsomme end søer og enge, så vurderes det fortsat, at søerne indenfor 1.000 meter af bedriften ikke påvirkes i negativ retning af ammoniakdepositionen.

Ud fra ovenstående beregninger vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil have væsentligt indvirkning på den omkringliggende natur, da alle beregninger viser, at de overholder de beskyttelsesgrænser der er sat i gældende lovgivning.

### **3.6 Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c, F4)**

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 8 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene.

Som det fremgår af figur 8 er lugtgenekriteriet overholdt til alle målepunkterne - nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Bojskovvej 1, som ligger ca. 33 m øst for ejendommen (eksisterende kalvestald). Nærmest samlede bebyggelse er beliggende i Skovbølling ca. 1.900 m syd for ejendommen (eksisterende kostald). Nærmeste byzone er i Christiansfeld som er placeret ca. 2.200 m nord for ejendommen (eksisterende kostald).

## Ansøgning (234927) | Nabopåvirkning ?

For at der kan beregnes om lugt fra anlægget, skal nabobebyggelse og byzone angives på kortet. På "Listevisioning" vises en oversigt over de nabobebyggelse der er angivet, og på "Resultater" findes resultaterne af de lugtberegninger der er foretaget på ansøgningen.

Kort Listevisioning **Resultater** Kort i fuld skærm

### Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
Bojskov Byvej 1	0	FMK	101,9	101,9	132,2	Ja	▼
Haderslevvej 55	0	NY	253,5	253,5	2327,1	Ja	▼
Irisvej 5	0	NY	253,5	228,2	1995,3	Ja	▼
Favervrå, Tyrstrup	0	NY	383,5	383,5	2224,6	Ja	▼

#### Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

\* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

**Konsekvenszone: 411 m**

Figur 8: Samlet resultat af lugtberegningen fra Husdyrgodkendelse.dk.

## Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og hhv. byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt jf. figur 8.

Ifølge kommunens oplysninger har der ikke tidligere været lugtklager over ejendommens drift.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

### 3.6.1 Kumulation til naboer (B6, E1b)

Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

## 3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, E1c, F2, F3, F4)

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

### 3.7.1 Støj (B7, E1b, F5c)

Den væsentligste støjgene vil formentlig være kørsel med traktor og landbrugsmaskiner i.f.m fodring og markarbejde, og kørsel med lastbiler og gyllevogn til og fra ejendommen.

Der findes mekanisk ventilation i kalvestalden som styres manuelt og udelukkende bruges ved behov. Der er en kompressor i A. Kostald malkestalden. Der er desuden en vakuumpumpe til malkeanlægget.

Vakuumpumpen står i et lukket rum og kan stor set ikke høres udenfor stalden. Alle anlæg står indenfor og der forventes derfor fortsat ikke støjgener for disse anlæg.

Malkningen foretages 2 gange i døgnet. Fra ca. kl. 5.00-8.00 og fra ca. 15.00-18.00. Malketiden forventes ikke at stige betydeligt. Køling af mælketank sker hele døgnet. Vask af anlæg foregår lige efter afhentning af mælk, og dette ansås at tage ca. 20 min.

Afhentning af mælk foregår pt. hver anden dag. Tankbilen kommer mellem 8.00-9.00 og afhentningen tager ca. 5 min.

Der blandes foder 1 gang dagligt (typisk formiddag eller eftermiddag). Traktor og mixervogn er placeret bag bygningerne for at begrænse støj. Derudover vales der korn ca. 1,5 time dagligt (formiddag). Valsen er placeret indendørs i F. Foderlade og der er minimal støj fra denne.

I høst tørres der også korn i korntørringsanlægget som er placeret i F. Kornlade.

Markarbejde foregår i sæsonen fra februar til november.

Ensilering slæt af græs, foregår midt maj, midt juni samt i september/oktober. Majs ensileret i perioden oktober – november. Halm og korn køres i perioden august til september. Alt markarbejdet er desuden afhængigt af vejrforhold, herunder regn.

Der pumpes gylle ca. hver 14 dag indenfor normal arbejdstid.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsageligt i perioden fra 15. februar til 15. maj samt i august og september måned. Udbringningen forventes at tage 10-15 dage fordelt over året. Dybstrøelse udbringes 2-3 gange årligt, dette ændres heller ikke, der vil dog være lidt større mængder.

Dertil kommer transport med dyr. Her afhentes tyrekalve ca. 1 gang i måneden. Ligeledes sendes der dyr til slagting ca. 1. gang i måneden.

Herudover kommer dyrlæge og klovbeskære i perioder hvor der er behov for dette.

Det vurderes dog at produktionen er tilrettelagt således at der er minimal støj udenfor ejendommen i forbindelse med den daglige drift. Driften af udbringningsarealer vil forekomme alligevel så disse forventes heller ikke at være belastende ud over det sædvanlige.

Tabel 10: Mulige støjkloder på ejendommen

Støjkilde	Placering	Driftstid
Fodringstider	Staldene	Formiddag eller eftermiddag
Vale og korntørringsanlæg	F. Kornlade	Vale dagligt (1,5 time om formiddagen) Korntørring i høst

Udkørsel af husdyrgødning	Staldene/gyllebeholderne	Marts-maj og september-oktober primært 8.00-18.00 og så vidt muligt ikke weekend
Lastbiler m.v.	Ved stalde og lade/maskinhus	Dagtimerne
Markvanding	-	-
Malkeanlæg	Kostald	5.00-8.00 og 15.00-18.00.
Kompressor	Kostald og værksted	Ved behov ca. 1 gang om dagen
Afhentning af mælk	Kostald	Pt. hver anden dag mellem 8.00-9.00.

Derudover kan der opstå lidt støj ved ind og udlevering af dyr. Dette foregår så vidt muligt indenfor normal arbejdstid.

Der foretages ikke øvrige støj og vibrationsdæmpende foranstaltninger, ud over de tiltag der er gjort i forbindelse med etableringen af stalden.

Alle pumper og installationer til malkeanlægget sidder inde i bygningen og er placeret i isolerede rum.

Gylle og vandpumper er placeret i brønde.

Der anvendes maskinstation til udbringning af gylle så dette kan gøres på få dage og med større maskiner, som giver færre kørsler.

Det forventes fortsat heller ikke at være et problem med fx vibrationer og lavfrekvente lyde fra ejendommen.

Da støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydkilder, er der ingen problemer med at overholde Miljøstyrelsens vejledning. Støj foranlediget af markdriften er ikke medtaget i redegørelsen, idet denne ikke er påvirket af den ansøgte udvidelse. Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkilder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom.

Støj fra ejendommen forventes ud fra ovenstående fortsat ikke at være et problem for de omkringboende.

### 3.7.2 Støv (B7, E1b)

Det er ansøgers vurdering, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med husdyrbrugets daglige drift udenfor ejendommens areal.

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen samt ved levering og håndtering af råvarer og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter.

Der kan forekomme støv ved aflæsning af fodermidler der leveres i løs vægt, og ligeledes kan indblæsning af foder i siloer give anledning til mindre støvgener samt ved snitning og indkørsel af halm til senge og dybstrøelsesstaldene.

Da flere af kørselsarealerne består af jord/sand vurderes det dog, at der kan opstå støvgener i forbindelse med kørsel i meget tørre perioder. Alle transportveje og udendørs arbejdsområder er derfor som udgangspunkt belagt med grus eller fliser for at minimere disse gener. Ansøger efterlever også god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og at aktiviteter, herunder levering og udkørsel, planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger øst for ejendommen og da den fremherskende vindretning er fra syd vest vil evt. støv kun i mindre perioder gå i denne retning og normalt vil støv fra ejendommen ikke give anledning til støvgenerne.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

### 3.7.3 Lys (B7, E1b, F4c)

Lyset i staldene styres manuelt. I vinterperioden er der lys i staldene fra ca. 5.00-22.00. Om natten er der natbelysning (1 lampe). I sommerperioden tændes lystet kun ved behov. Belysningen i staldanlæggene forventes ikke at virke generende udenfor bygningen.

Der kan forekomme dage hvor der er behov for lys udover dette tidsrum, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer.

Den udendørs belysning består pt. af en lampe i kip under udhæng på 10 Watt der lyser op på pladsen ud til vejen (Kostalden (A)). Og det samme er der over portene ved ungdyrsstalden (B), foderladen (C) og kornladen (F). Det er ikke et skarpt lys, men giver mulighed for at man kan orientere sig når det er mørkt og man skal gå rundt og kigge til dyrene.

Lyset er ikke synligt for naboer og det vurderes derfor forsat ikke at være til gene for trafikken eller for de omkringboende.

### 3.7.4 Emission af vibrationer fra ejendommen (F5c):

Det forventes forsat ikke at være et problem med fx vibrationer og lavfrekvente lyde fra ejendommen. Der foretages ikke øvrige støj og vibrationsdæmpende foranstaltninger, ud over de tiltag der er gjort i forbindelse med etableringen af tilbygningen. Som udgangspunkt står støjende og vibrerende indendørs og/i isolerede rum.

### 3.7.5 Varmeemission (F5c)

Det forventes fortsat heller ikke at være et problem med varmeemission fra ejendommen og alle tiltag ift. at begrænse varmeudslip er taget.

### 3.7.6 Strålingsemission (F5c)

Det vurderes ikke at være maskiner eller lignende der udsender stråling på ejendommen. Det forventes derfor fortsat ikke at være et problem med stråling fra ejendommen.

### 3.7.7 Skadedyr (B7)

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde. Spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende.

Der anvendes kommunal rottebekæmpelse, og der er på ejendommen en god bestand af katte. Der holdes rent og ryddeligt om bygningerne, så rotte bestanden holdes nede.

Fluer bekæmpes med limstrimler i stalden, samt hyppig udmugning af boksene. Om sommeren oftere end om vinteren. Kalvestalden holdes tom om sommeren.

I sommerperioden er de fleste store kvier på græs, så opformering af fluer er dermed begrænset i denne periode.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

### 3.7.8 Transporter (B7)

Der er tre driftsmæssige tilkørsler fra Stenskrovej. En ved kostalden som bruges ved afhentning af mælk mm, ved gylleudbringning og kørsel med ensilage. Derudover er der en der bruges til privat kørsel samt kørsel til kalvestalden og ungdyrstalden samt foderladen. Så vidt muligt bruges de interne transportveje. Derudover er der en indkørsel til halmlade/maskinhuset nord for ejendommen.

Ejendommen råder over en gyllebeholder der er placeret ved Bjerning Kirkevej, en beholder på Østerskovvej 8 G (Kongstedvej 12) og Kongstedvej 14. I nu situationen transporteres der gylle til disse beholdere med lastbil efter behov ca. 80 læs (35 t) hvilket ikke forventes ændret nævneværdig ved denne ansøgning.

Der er etableret fast kørevej omkring hele anlæg. Intern transport med foder eller dyr, vil primært være mellem ungdyrstalden og foderladen. Enkelte transportere ad offentlig vej kan dog forekomme, da staldanlægget ligger tæt på vejen. Dyr der afhentes til slagtning vil blive afhentet fra indkørsel ved kostalden. Tyrekalve og køer afhentes deslige ved denne indkørsel. Mælken afhentes også ved denne indkørsel.

Der køres dyr mellem Stenskrovej 50 og Kongstedvej 14 2-3 gange i måneden.

Nedenstående tabel viser det skønnede antal transportere før og efter udvidelsen. Som udgangspunkt forventes antallet af transportere ikke at stige, da selve udvidelsen af det samlede dyrehold ikke udvides mærkbart.

Transporter med foder omfatter både kraftfoder og grovfoder. Som udgangspunkt opbevares alt grovfoder i plansilo ved slæt (græs) og majshøstning. Der ensileres 3-5 gange årligt, afhængig af antal

slæt græs der tages. Antallet af kørsler forventes ikke ændret og ligger på omkring 300-350 inkl. eget halm der bruges til strøelse og i foderet.

Der leveres kraftfoder til køerne 1 gang månedligt. Derudover anvendes rapskager og grønpiller, der leveres i større træk. Der leveres 3-4 gange årligt. Der forventes ingen ændringer.

Af øvrige transporter leveres mineraler og vitaminer. Dette leveres ca. hver anden måned. Dette forventes ikke ændret ved udvidelsen, udover der leveres større mængder pr gang.

Brændstof bliver i den nuværende situation leveret ca. 20 gange årligt, og det forventes ikke ændret. Tidsrummet for levering kan variere, dog indenfor normal arbejdstid.

Maskinstation varetager en stor del af markarbejdet, herunder også udbringning af gylle og dybstrøelsesmøg. Gyllen udbringes med 25 tons vogn.

Der muges ud ca. 3-4 gange om året og dette køres i markstak eller direkte ud og pløjes ned.

Mælken afhentes pt. hver anden dag og tankbilen kommer normalt mellem 8.00-9.00.

Ca. 1 gang månedligt afhentes tyrekalve, og andre dyr til slagtning eller levebrug. Døde dyr afhentes efter behov, og i den nuværende drift har der i gennemsnit været én hver 14 dag og dette forventes at stige en lille smule.

Tabel 11: Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/ år	Kapacitet pr. transport	Transport- middel	Antal/ år	Kapacitet pr. transport	Transport- middel
Foder	12	15 t – 25 t	Traktor eller lastbil	12	20 t – 30 t	Traktor eller lastbil
Eget foder inkl. ensilage og halm	300	12 t - 15 t	Traktor	300	12 t - 15 t	Traktor
Dieselolie/ Fyringsolie	22		Tankbil	22		Tankbil
Levende dyr	80		Lastbil eller traktor og vogn	80		Lastbil eller traktor og vogn
Gylle med spredevogn	315	(25) tons	Traktor + gyllevogn	350	(25) tons	Traktor + gyllevogn

Gylle med lastbil	80	(30) tons	lastbil	80	(30) tons	Lastbil
Fast møg	78	Ca. 15 t	gyllevogn	78	Ca. 20 t	gyllevogn
Afhentning af mælk	183		Tankbil	183		Tankbil
Afhentning af døde dyr	12		Daka	12		Daka
Handelsgødning	0		Traktor eller lastbil	0		Traktor eller lastbil
Affald	52		Sejer	52		Sejer
Transporter i alt	1134			1169		

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, inseminør mv.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler.

Der passerer enkelt boliger på vejen ind til ejendommen. Ved transporter udefra kører en del af dem igennem Christiansfeld. Der sker dog kun få gylletransporter igennem forbi beboelsesejendommen, og det tilstræbes at gyllekørsel forbi disse foretages på hverdagen.

Ud fra ovenstående vurderes det, at trafikken til og fra ejendommen ikke vil have væsentligt betydning for de omkringboende ift. hvordan det er i dag.

For at mindste gener fra transport vil transporterne hvis muligt primært foregå på hverdage og indenfor normal arbejdstid. Sæsonarbejde kan dog forekomme uden for disse tidspunkter, men vil søges begrænset.

### 3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c, F1c, F1d, F5f)

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Hovedparten af affaldet er emballage fra indkøbt sækkevarer og plastik fra plansiloerne.

Ejendommen har en container på 600 L som tømmes gennem kommunaltømningsordning. Der sker afhentning hver 14. dag.

Der opbevares som udgangspunkt ikke olieaffald på ejendommen, da maskiner serviceres på autoriseret værksted. Dog kun en meget begrænset mængde til små maskiner. Olie opbevares i tromler a 200 l i D. Værksted/garage.

Metalskrot afhændes til produkthandler, til genanvendelse.

Der opbevares ligeledes meget lidt medicin eller veterinært affald på ejendommen. Dyrlægen sørger som hovedregel selv for at tage evt. rester med efter behandling af dyr. Hvis der opbevares medicin på ejendommen, er der efter rådgivningsaftale med dyrlægen opstillet et lukket/aflåst skab til formålet.



Tom emballage fra vaske og skyllemidler fra malkeanlægget afleveres til leverandør. Tomme dunke opbevares i teknikrum ved siden af tankrummet.

Som udgangspunkt benyttes der ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Kolding Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Opbevaring af gylle sker i godkendte gylletanke med overdækning. Gylletankene inspiceres løbende for utætheder mv. Gylletankene er ikke beliggende i risikoområde og der udføres løbende 10 års beholderkontrol. Beholderne tømmes med selvsugende gyllevogn og risikoen for spild er derved minimal.

Ved ovenstående forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af gylle mv.

### 3.8.1 Døde dyr (B8, F1d)

Døde dyr placeres på fast beton på riste i hjørnet på bygning E og F ud til vejen. Pladsen blev i sin tid brugt til udlevering af grise. Dyrene dækkes til med plast. Dette er valgt ud fra gode tilkørselsforhold samtidig med at fungere godt i praksis. Afhentning sker efter behov og med dags varsel. Døde dyr afhentes af DAKA. Ansøger forventer at der bliver max 5 døde køer og max 15 døde kalve.

### 3.8.2 Affald (B8, F1d)

Ejendommen har en container på 600 L som tømmes gennem kommunaltømningsordning. Der sker afhentning hver 14. dag.

Tabel 12 Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Mængder pr. år	EAK-kode
<b>Farligt affald</b>			
Spildolie	Skiftes på værksted eller tages med retur med det samme.	200 liter	13.02.08
Olietromle	Værksted → afleveres til gammelt jern	2 stk.	15.01.04
Olie- og brændstoffiltre	Skiftes på værksted eller tages med retur med det samme.	10 stk.	16.01.07
Blyakkumulatorer	Skiftes på værksted eller tages med retur med det samme.	1 stk.	16.06.01

Rester af bekæmpelsesmidler	Økolog har vi ikke.	Opbruges	02.01.05
Spraydåser	Kontor i den ny stald → forhandler tager med retur	2 stk.	16.05.04
Kanyler i særlig beholder	Plastbeholder eller kanyleboks i kontor → dyrlæge tager med retur	10 stk.	18.02.02
Tørbatterier – NiCd	Kontor/værksted → genbrug	2 stk.	20.01.33
Tørbatterier – Kviksølv	Kontor → genbrug	10 stk.	20.01.33
Lysstofrør og elsparepærer	Kontor/værksted → afleveres ved forhandler eller genbrug	10 stk.	20.01.21
Tomme medicinglas	Kontor/dyrelæge tager med retur Økologi regler	0 stk.	Afhængig af indhold
<b>Andet affald:</b>			
Tom emballage (papir/pap)	Maskinhus – pallecontainer	100 kg	15.01.01
Tom emballage (plast)	Maskinhus – pallecontainer container affald	100 kg	15.01.02
Bigbags af PE-plast	Maskinhus – pallecontainer container affald	200 kg	15.01.02
Europaller og éngangspaller af træ	Maskinhus – Halmfyr	20 stk.	15.01.03
Overdækningsplast	Container til affald	1200 kg	02.01.04
Jern og metal	Ved maskinhus	200 kg	02.01.10
Diverse brændbart	I kostalden – container til erhvervsaffald (600 l)	1 container af 800 liter	Afhængig af indhold
Pap	Beholder garage → genbrug	5 kg	20.01.01
Papir	Beholder garage → genbrug	5 kg	20.01.01
Glas	Beholder garage værksted → genbrug	10 stk.	20.01.02
Døde dyr	Døde dyr placeres på fast beton på riste i hjørnet på bygning E og F ud til vejen. Pladsen blev i sin tid brugt til udlevering af grise. Dyrene dækkes til med plast.	Ca. 20 dyr	01.01.02

Ovenstående er bedste bud på opgørelse af mængderne, da det over den 8-årige godkendelsesperiode vil afhænge af mange variable lige fra klima, udbytter i marken, sygdom i besætning, modernisering af produktionen eller leverandørskift af produkter anvendt i produktionen. Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

Pap og papir køres til genbrug. Medicinaffald returneres med dyrlæge. Gammelt jern køres til produkthandler.

Affald skal i henhold til lovgivningen opbevares, håndteres og bortskaffes efter Kolding Kommunes til enhver tid gældende regulativer og forskrifter.

Farligt affald skal anmeldes til Kommunen. Anmeldelsen skal omfatte oplysninger om affaldstype (EAK-kode), samt affaldets mængde, emballering, sammensætning og egenskaber. Ovenstående tabel er ikke en anmeldelse af farligt affald. Desuden skal al farligt affald sorteres i separate beholdere og afleveres til godkendte modtagere, hvilket skal kunne dokumenteres overfor kommunen. Opbevaring og bortskaffelse af affald skal altid ske efter Kommunens regulativer.

Ved transport af affald skal transportør (ansøger eller andre) sikre at transporten sker på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde, og at den ikke er til gene eller fare for omgivelserne.

Det vurderes at ansøger lever op til krav ift. opbevaring af affald, så det ikke medføre væsentlige gener for miljøet.

### **3.8.3 Olie- og kemikalier (B7, B8, F1c, F1d)**

Det er ansøger der driver markdrift fra ejendommen og da ejendommen drives økologisk, opbevares der ingen kemikalier og handelsgødning på ejendommen.

Der findes 1 tank til opbevaring af diesel. Tanken er placeret til venstre for porten i foderladen (C). Tankene er lejet og er på ca. 1800 l.

Vaskemiddel og andet til rengøring af malkeanlægget opbevares i teknikrummet der er placeret i forbindelse med malkestalden.

Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Kanyler opbevares i dunk når dunken er fuld tager dyrlægen dem med. Medicin opbevares i skab i stalden. Der udleveres kun medicin til forbrug ved efterbehandling af dyr. Lægemidler rester o.a. afleveres til dyrlægen. Mængden omfatter ca. 1 kg årligt.

Smed forestår servicering af landbrugsmaskiner samt bortskaffelse af spildolie. På ejendommen findes ca. 25 L spildolie som afleveres til smeden. Spildolie opbevares i tromler i D. Værksted/garage på fast gulv.

Dieseltanke og alt olieopbevaring er placeret på fast gulv uden afløb. Der forefindes opsnagningsmateriale i form af kattegrus eller lignende på ejendommen.

Ved efterlevelse af ovenstående vurderes det, at opbevaring af olie og kemikalier ikke giver anledning til væsentlig risiko for forurening af jord og grundvand. Affald vil altid blive bortskaffet i henhold til Kolding Kommunes affaldsregulativer. Spildolie må således kun afleveres til godkendte modtagere.

### 3.8.4 Råvare (B7, F1c)

De væsentligste råvarer i forbindelse med produktionen er foder og vand. Ansøger bestræber sig på at anvende så få foderenheder og så lavet et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Der fodres primært med grovfoder (majs og græs), som opbevares på ensilagepladsen eller i markstak ved behov. Grovfoderet suppleres med indkøbt soja, kraftfoder og mælkeerstatning til de helt små kalve samt eget korn. I planlagt drift opbevares ca. 90 % i plansilo. Markstakke vil højst være placeret det samme sted i 24 mdr., og der vil gå 5 år før ensilagen igen placeres på samme sted.

Halm og hø opbevares i dag i halmlade + evt. markstak. Dette ændres ikke ved udvidelsen. Der kan forekomme støvgener ved indkøring af halm. Der ændres dog ikke på dette i forbindelse med udvidelsen.

Der er to siloer på ejendommen. En mælkesilo på 15 tons og en højde på ca. 5 meter og en silo til korn på ca. 7 meter ca. 12 tons. Dette er også tilstrækkeligt efter udvidelsen. Siloerne er placeret i forbindelse med eksisterende kostald jf. situationsplanen.

De øvrige fodermidler, kridt og mineraler osv. opbevares i foderladen. Dette leveres i bigbags eller løs vægt. Ved udvidelsen ændres dette ikke.

Det vurderes at driften ikke medfører væsentlige støvgener uden for ejendommen.

Det er ansøgers vurdering, at råvare og hjælpestoffer opbevares efter forskrifterne og dermed på en forsvarlig måde, så der ikke vil være mulighed for, at forurene det omkringliggende miljø.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet. Selvom BREF-dokumentet kun er gældende for IE-brug gør ansøger en indsats for at efterleve dette i det omfang det er muligt. Der udarbejdes fx en foderplan i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring til kalve og goldkøer. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Ved efterlevelse af dette vurderes det, at ejendommen lever op til BAT for foder.

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 3.8.6

### 3.8.5 Energiforbrug (B8, F1c)

Elforbruget dækker primært belysning, gylleomrører, malkeanlæg samt øvrige elektriske maskiner. Der er halmfyr til opvarmning af stuehus + aftægtsbolig (Stenskrovej 52). Derudover er der solceller på kornlade (Bygning F) som dækker det private elforbrug.

Ansøger oplyser, at der på ejendommen forventes et årligt energiforbrug på ca. 120.000 kWh/år og dertil kommer forbruget til korntørring, som afhænger af behovet for tørring og kan svinge meget fra år til år. Derudover forventer ansøger at bruges omkring 60.000 l diesel. Stuehuset og aftægtsbolig opvarmes med flis.

Staldene er som udgangspunkt med naturlig ventilation. Der er dog mulighed for at igangsætte ventilatorer ved i kalvestalden. Der er natsækning på lyset i stalden om natten. Der kan forekomme dage hvor der er behov for lys, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer.

Der er ur på en del af udendørs belysning. Der er varmegenvinding fra mælkekølingen. Varmen bruges i stuehuset. Der anvendes varmegenindvinding via jordvarme.

Følgende energibesparende tiltag er indført:

- Der er forkøler på malkeanlægget. Dermed "trækkes" varmen fra mælken, og anvendes til bl.a. til opvarmning af gulvvarme i serviceafdelingen samtidig med, at alle varmtvandsbeholdere forsynes med 50 C varmt vand. Dermed anvendes mindre energi til nedkøling af mælk, og mindre energi til opvarmning af vand.
- Der én ventilator med inverter i kalvestalden (bygning E). Denne kan indstilles efter behov. Stalden bruges ikke i sommerhalvåret, da kalvene enten er på græs eller er samlet i kostalden.
- Alt lys på ejendommen er skiftet til LED-belysning.
- Lyset i staldene er tændt efter behov.
- Der anvendes frekvensstyret pumper, hvor det er muligt, da disse kun anvender den energi der er behov for, mht. flow.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Der anvendes ca. 120.000 kWh/år (fra årsopgørelse) i den nuværende situation og ved ændring af dyreholdet til 250 køer, 76 kvier (6-14 mdr.), 10 kvier (25-26 mdr.) + 60 småkalve (0-6 mdr.) forventes dette ikke at stige. Et merforbrug kan opleves i år med meget korntørring. De oplyste tal er med inklusiv el til korntørring.

Ifølge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige elforbrug ca. 670 kWh pr. årsko (tung race), dog med mulighed for store variationer.

Med en forventelig fremtidig produktion på 250 køer, 76 kvier (6-14 mdr.), 10 kvier (25-26 mdr.) + 60 småkalve (0-6 mdr.) giver det et elforbrug på ca. 167.500 kWh. Det forventede elforbrug er derfor lidt mindre end normen. Dette skyldes højst sandsynligt, at ejendommen malker i malkestald og er meget bevidst ift. brugen af energibesparende foranstaltninger.

Produktionsanlægget bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav. Herunder vil der ved løbende udskiftninger blive undersøgt, om der er anlæg på markedet der er mere energibesparende, med henblik på energiforbedringer af anlægget. Dette vil også medføre, at der med den løbende vedligeholdelse af anlægget, herunder udskiftning af lysstofrør i øvrige stalde, kan forventes at disse udskiftes til lavenergi lysstofrør.

Ud fra ovenstående vurderes det, at elforbruget på ejendommen vil være normalt for denne type af husdyrproduktion i eksisterende staldanlæg af nyere og ældre dato.

### 3.8.6 Vandforbrug (B8, F1c)

Vandforbruget dækker drikkevand inkl. vandspild, vask af evt. malkestald og vask af stald og maskiner. Vand kommer fra Boskov vandværk, som leverer vand til 4 husstande samt produktionen på Stenskovvej 50. Der er ingen markvanding på ejendommen.

Der anvendes ca. 9.000 m<sup>3</sup> i den nuværende situation og ved ændring af dyreholdet til 250 køer, 76 kvier (6-14 mdr.), 10 kvier (25-26 mdr.) + 60 småkalve (0-6 mdr.) og det forventes ikke ændret nævneværdigt med denne ansøgning.

**Samlet vandforbrug i m<sup>3</sup> til et årsdyr (365 foderdage) af malkekøer, hundyropdræt, slagtekalve og ungtyre**

	Malkekøer		Opdræt		Slagtekalve		Ungtyre	
	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey
Drikkevand incl. vandspild	28	26	5,3	4	8,7	8,0	9,8	9,1
Staldrengøring	3	3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3
Rengøring af malkeanlæg	2	2	-	-	-	-	-	-
Forbrug i alt	33	31	5,7	4,3	9,1	8,3	10,2	9,4

Kilde: Håndbog i kvæghold 2011

Ud fra ovenstående normtal vil normforbruget af vand til drikkevand og vaskevand ved til 250 køer, 76 kvier (6-14 mdr.), 10 kvier (25-26 mdr.) + 60 småkalve (0-6 mdr.), stor race blive ca. 9.025 m<sup>3</sup> og det forventede forbrug bliver ca. 9000 m<sup>3</sup> og det forventede vandforbrug ligger derfor tæt på normen.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Følgende vandbesparende tiltag er indført:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres.
- Der bruges vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til drikkevand til køerne, opvarmning af mælk til kalvene samt vask af stalden.
- Sparreprogram (syre/basevask) af malkeanlæg
- Der er opsat flydere i drikkekar, hvilket er med til at sikre et stabilt vandtryk. Hermed opnås begrænset drikkespild og bedre vandoptagelse.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Ud fra ovenstående forventes vandforbruget fortsat ikke at have nogen skadelig virkning på overfladevandet i nærheden af ejendommen. De generelle regler sørger desuden for at minimere risikoen for forurening af vandressourcerne i nærheden. I afsnit 3.9 Forurenings- og gene begrænsende tiltag er særlige forhold for ejendommen beskrevet.

### 3.8.7 Spildevand og restvand (B7)

Afløbsforholdene på ejendommen ændres som udgangspunkt ikke ved denne ansøgning. Og en stor del af overfladevandet fra plansiloanlægget ledes til beholder på 90 m<sup>3</sup> hvorfra det fortsat vil blive sprinklet ud. Spildevandet fra tagene ledes primært til dræn og grøft jf. tegninger.

Spildevand fra driftsbygningerne, herunder vand fra vask af stalde, inventar, tankrum, malkeanlæg, drikkevandsspild ledes til gyllebeholder.

Der afledes fortsat ikke sanitært spildevand fra produktionsbygningerne. Spildevand fra stuehuset og aftægtsbolig ledes til kommunal kloak.

I spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regn vand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Det er ansøgers vurdering, at alle forhold omkring spildevand håndteres forsvarligt og lever op til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav.

### 3.8.8 Indvirkning på Klima og sårbarhed overfor klimaændringer (F5f)

Det er ansøgers vurdering, at ejendommens husdyrbrug har en meget lille indflydelse på verdens klima generelt. Dette begrundes med at ansøgers husdyrbrug er placeret i Danmark som allerede har opstillet en masse generelle regler for hvordan et husdyrbrug skal drives i Danmark. På baggrund af dette er Dansk Landbrug allerede meget effektiv ift. til klimatilpasning og udledning pr. produceret enhed. Ansøger har derudover stor fokus på hvordan der fodres på ejendommen og hvordan markbruget drives for at begrænse udledningen af CO<sub>2</sub> og Metan fra ejendommen.

Ansøger vurderer ikke at ejendommen er specielt sårbar overfor klimaændringer. Det er dokumenteret, at nedbørsmængden i Kolding Kommune er højere end gennemsnittet for Danmark og dette er der taget hensyn til i beregningen af kapacitet og ved dimensionering af afløb mv. I kapacitetsberegningen er der taget udgangspunkt i at der i gennemsnit kommer ca. 0,9 m<sup>3</sup> vand pr. m<sup>2</sup>. Kapacitetsberegningen viser, at der er opbevaringskapacitet til minimum 13,2 måneder og ansøger har derfor taget højde for den forventede mernedbør i Danmark fremadrettet.

## 3.9 Forurenings- og gene begrænsende tiltag (B7, E1c, F5)

Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand vil blive beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan jf. bilag 5.9. Beredskabsplanen vil blive opbevaret i en mappe på kontoret i stuehuset. Beredskabsplanen opdateres løbende når der er behov for dette.

Den største fare for uheld og forureningsrisiko er gylleudslip. Der er risiko for at beholderen skades ved gylleudbringning, men da maskinstation varetager gylleudbringning, vil de være til stede med opsugningsgrej og kan evt. tilkalde forstærkning.

Pumpning af gylle fra gyllebeholder sker under opsyn og der monteres timer på gyllepumpen så den slukker efter forudprogrammeret tid.

Der er ingen pumpe på beholderen og indløbet er dykket. Pumpen til gylle sidder ved kostalden og et spjæld hindrer tilbageløb til stalden. Der kan kun pumpes en vej. Røret pumpes tomt før der slukkes for pumpen.

I ungdyrsstalden anvendes traktor pumpe, så traktoren skal igangsættes førend der kan pumpes gylle.

Beholderen til ensilagevand mm. er forbundet med fortanken ved ungdyrsstalden. Ved behov kan der via elpumpe pumpes vand fra denne beholder til gyllesystemet.

Gyllebeholderen på Bjerning Kirkevej har ingen pumpe. Gylle til gyllebeholderen leveres med lastbil og læssekran.

Derudover gøres der følgende tiltag for at minimere risikoen for uheld:

Alt gyllepumpning overvåges.

Alle rør og samlinger kontrolleres jævnligt, og alle afløb er ført til gyllekanal eller pumpebrønd.

Etablering og tilkobling af nye gyllekanaler udføres af autoriseret montør.

Gyllebeholderen er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende. Det tjekkes også altid, om der er plads i gylletanke før der kommer gylle i.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske et uheld, så en gyllevogn vælter. Generelt køres der hensigtsmæssigt og vejret vurderes før nedfældning af gylle, så sandsynligheden for disse uheld er meget lille. Hvis en gyllevogn vælter - eller en gyllebeholder sprænger læk - eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før pumpning - vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Da der er maskinstation der varetager gylleudbringning, vil de være til stede med deres grej, det første tiltag er at stoppe udløb.

Terrænet omkring Stenskovvej 50 er meget kuperet og gylleholderen er placeret i en lavning. Så hvis gyllebeholderen evt. springer vil gyllen ikke løbe til dræn eller lignende og maskinstation tilkaldes, så gyllen hurtigst muligt kan suges op. Hvis gyllen alligevel over alt forventning skulle begynde og bevæge sig mod dræn der fører til vandløb opdømmes drænet hurtigst muligt. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe eller med jord (se bilag B).

Gyllebeholderen på Bjerning Kirkevej er omgrænset af vold mod øst og syd (ud mod vejen). Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil gyllen blive opsamlet her. Hvis gyllen alligevel over alt forventning skulle begynde og bevæge sig mod dræn der fører til vandløb opdømmes drænet hurtigst muligt. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe eller med jord (se bilag B).



Ved udkørsel af gylle kommer maskinstationen med deres maskiner. Beholderen omrøres og omladning af gyllen forgår med læssekran. Der er flyder på vognen der forhindrer overløb.

Uheld ved pumpning af gylle anses for at være den største risiko. Gyllepumpning overvåges derfor konstant.

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen ved boring i marken ellers ved vandfilter i gårdspladsen. Der er stophaner i bygning A, B, C, D, E og H

Der kan ligeledes ske strømforstyrrelser/svigt, og hvis uheldet er ude kan der hurtigt skaffes en nødstrømsgenerator, da ejendommen har investeret i en. Hovedafbryder og el-tavle I F. Kornlade og der er ligeledes eltavler i bygning A, D og H.

Ved behov kan der hurtigt etableres strøm med nødstrømsgeneratoren der er på ejendommen.

Ved brand tilkaldes Falck og brandvæsen, medmindre det er mindre brandskader der kan afhjælpes med det slukningsmateriel der befinder sig i stalden. Flugtveje og brandslukningsmateriel er vist på plan der ligger i beredskabsmappen.

Alle ny ansatte præsenteres for beredskabsplanen ved opstart på bedriften. I beredskabsplanen foreligger også telefonnumre til øvrige leverandører, reparerører samt telefonnumre til vagtlæge og nærmeste skadestue.

Hvor der håndteres smøre- og dieselolie, er der en potentiel risiko for forurening. Tanken til diesel er placeret på dertil indrettet plads hvor påkørsel er minimal. Evt. spild af olie opsuges af kattegrus eller lignende med det samme.

Der er placeret brandslukkere rundt på ejendommen i stort set alle bygninger jf. kort i beredskabsplanen.

Ved brand tilkaldes Falck og brandvæsen, medmindre det er mindre brandskader der kan afhjælpes med det slukningsmateriel der befinder sig i bygningerne.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i forhold til risikoen for uheld.

### **3.10 BAT-ammoniakemission (B9, C2, E1c)**

Den samlede BAT-beregning for husdyrbruget er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af tabel 12.

BAT-kravet er fastsat til 3529 kg NH<sub>3</sub>-N/år, som er lig den faktiske emission fra ejendommen. Så BAT er overholdt.

Tabel 12: Samlet BAT beregning for ammoniakemission. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

### Ansøgning (234927) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gulvtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	3419	111	3529
Faktisk emission (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	3419	111	3529
Forskel (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

### 3.11 Grænseoverskridende virkninger (B10, F5)

Husdyrbruget ligger forholdsvis langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

### 3.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund (E1c, F4)

Da stalde, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.6.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Tømning af gyllebeholder og spalter foregår med sugeskran. Opbevaring af rengøringsmidler og lignede sker forsvarligt enten på fast gulv uden afløb eller i rum med afløb til gyllesystemet. Håndtering af olie sker på fast bund med mulighed for opsamling af spild.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

### 3.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på Ribe Landevej 12 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

### 3.14 Alternative løsninger (F2)

Alternative løsninger har ikke været oppe at vende, da der ikke sker nogen nybygninger samtidig med, at der ingen ændringer er i staldanlæggene og produktionsarealerne udover, at der ønskes at kunne flekses mellem de forskellige dyretyper.

### **3.15 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 8 nr. 5**

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

### **3.16 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 8 nr. 8**

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan sådanne situationer skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

### **3.17 Oplysninger om konsulenten (jf. § 4 stk. 8 nr. 8)**

Louise H. Riemann, cand. scient. landskabsforvaltning

Tlf.: 73642915 og e-mail: lhr@lhn.dk

Miljø- og naturrådgiver siden 2008 hos:

LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev

CVR-nr. 16342718

### 3.18 Metode (F6)

Beregningerne af ammoniak- og lugtemission i miljøkonsekvensrapporten er foretaget i husdyrgodkendelse.dk. Forudsætningen for beregning af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Beregningen af spredning og afsætning af lugt er beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt B. Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver fra OML-DEP modellen).

### 3.19 Referenceliste (F10)

Informationer er indsamlet ved ansøger og driftsansvarlig på ejendommen. Derudover er der indhentet oplysninger på arealinformation.miljoportal.dk og kommunens hjemmeside herunder kommuneplaner mv. Baggrundsviden fra miljøstyrelsen og husdyrgodkendelse.dk indgår ligeledes samt relevante bekendtgørelser b.la. Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Klimatilpasninger.dk. [Klimatilpasning - råd og vejledning om klimatilpasning](#)

Klimahandlingsplan 2019 for Læsbækgård.

NOVANA – Det nationale overvågningsprogram. [Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur \(mst.dk\)](#)

Danmarks Miljøundersøgelser. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. [Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning \(dmu.dk\)](#)

Fødevareministeriet – Bekendtgørelse om Miljøstyrelsens hjemmeside - Luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø. [Effekter på mennesker og miljø \(mst.dk\)](#)

Mette Hjorth Mikkelsen, Rikke Albrechtsen, Ole-Kenneth Nielsen og Steen Gyldenkærne – debat indlæg i Altinget.dk (2020): Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyrproduktion" [Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyr&shy;produktion" - Altinget - Alt om politik: altinget.dk](#)

Sven G. Sommer et al. Aktuel videnskab 5, 2007: Drivhusgasser og husdyrproduktion. [Drivhusgasser\\_husdyr.pdf](#)

Marie Münster og Jesper Ahrenfeldt – debatindlæg i Altinget.dk (2020); Forskere: Biomasse kan bidrage til markant klimareduktion i landbruget. [Forskere: Biomasse kan bidrage til markant klimareduktion i landbruget - Altinget - Alt om politik: altinget.dk](#)

## 4 Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøer, herunder påvirkning af naboer, folkesundhed og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området og samspillet mellem disse.

Det vurderes ligeledes, at der ikke er risiko for menneskers sundhed, da lugtgenekriterierne er overholdt og risikoen for vandforurening er sikret ved, at de generelle krav til indretning af stalde- og gødningsopbevaring er overholdt samtidig med at håndtering af husdyrgødning foregår under opsyn. Desuden er der udarbejdet en beredskabsplan.

Ejendommen overholder desuden alle afstandskrav i husdyrlovens § 6 og § 8.

Der er lavet beregninger til kategori 1, 2 og 3 natur samt den nærmeste § 3 natur uden for kategori 1, 2 og 3. Ud fra beregningerne vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil have væsentligt indvirkning på den omkringliggende natur, da alle beregninger viser, at de overholder de beskyttelsesgrænser der er sat i gældende lovgivning.

Derudover er der også taget stilling til bilag IV arter. På baggrund af kommunens tidligere vurdering i området, vurderes det fortsat, at produktionen på ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Ejendommen overholder også alle krav ift. implementering af de bedste teknikker i staldanlæg, håndtering af gylle, affald, skadedyrsbekæmpelse mm.

Lugtberegningen viser, at lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og hhv. byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt.

Kolding Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede genere for omgivelserne.

Når det gøres som foreslået, er det ansøgers vurdering, at projektet ikke vil indebære væsentlige virkninger på miljø og klima. Da det ansøgte projekt lever op til følgende:

- Overholder alle beskyttelsesniveauer for ammoniak og lugt
- Anvendelse af de bedste teknikker
- Ikke påvirker Natura 2000 væsentligt
- Ikke vil have indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller rødlistet
- Ikke vil have væsentligt virkning på de landskabelige værdier

## **5 Bilag**

### **5.1 Situationsplan**

### **5.2 Afløbsplan - plansiloanlæg**

### **5.3 Afløbsplan - tagvand til vandløb**

### **5.4 Afløbsplan - Gylleledninger**

### **5.5 Skitse med produktionsarealer A. Kostald og J. Ny kostald**

### **5.6 Skitse med produktionsarealer B. Ungdyrsstald**

### **5.7 Skitse med produktionsarealer E. Kalvestald**

### **5.8 Overslag opbevaringskapacitet**

### **5.9 Beredskabsplan**

### **5.10 Fuldmagt**